

Rosing: Endelig har vi fået forelagt disse tre lovforslag om tjenestemænd i Grønland. I forhold til den danske tjenestemandslø, der blev vedtaget allerede for to år siden, kan det måske siges, at fremkomsten er lovlig sen, men jeg kan forstå forsinkelsen og har i mellemtiden håbet, at forslagene hen ad vejen har fået visse nødvendige og positive ændringer til fordel for hjemmehørende tjenestemænd. Det ser dog ud til, at man på flere områder ikke har vist den rette forståelse for den gamle grønlandske tjenestemandsløns situation, måske dels på grund af den manglende repræsentation af omhandlede parter, dels fordi den gamle bestillingsmandsstand på grund af manglende organisering ikke har kunnet fremskaffe talsmænd for deres lønmæssige problemer. Mens tjenestemandsløven, der gælder her i landet, betegnes som en reform, kan man vel ikke sige det samme om den grønlandske, selv om den i det store og hele følger opbygningen af den danske, selvfølgelig med visse afvigelser. I de allerfleste bestemmelser i lovene finder jeg mange gode ting, forbedringer og fornyelser, som vi trængte til, men i lovforslagene bibeholdes det hidtil gældende princip, nemlig at der stadig skal være to forskellige lønsystemer, et for hjemmehørende og et for ikke-hjemmehørende, det lønsystem, der var lagt til grund for den nuværende tjenestemandslø for Grønland. Når man i Grønlands landsråd stadig fastholder dette lønsystem, begrundes det med, at man stadig må lægge vægt på nødvendigheden af rekrutteringen herfra til grønlandske funktioner og arbejder, som vor udvikling endnu har brug for. På dette område vil jeg bøje mig for kendsgerningerne, selv om jeg ellers havde håbet, at man under forhandlingerne havde fundet det rimeligt, at man i denne tjenestemandslø afskaffede lønforskellen på den samme uddannelse og det samme arbejde, men jeg vil dog heroverfor understrege, at denne accept ikke må virke generende for vor målsætning, den målsætning, som er anerkendt af Grønlandsrådet og regeringen, nemlig at man i den kommende tid bestræber sig på at antage flere og flere grønlandere i Grønlandstjenesten.

I øvrigt er jeg dog af den opfattelse, at dette forslag til tjenestemandslø i samklang med den danske giver udsigt til, at de to

omhandlede lønsystemer, der gælder for statens tjeneste i Grønland, i den kommende tid måske vil kunne afvikles til fordel for hjemmehørende. I ministerens fremsættelsestale er nemlig nævnt, at en lang række detaljer og bestemmelser er udeladt, idet de fremtidig skal afløses af aftaler med de respektive organisationer efter ganske samme retningslinjer som i den tilsvarende danske løv.

Jeg tror, jeg kan sige, at jeg er enig med landsrådet i, at kommende forhandlinger mellem staten og organisationerne optages snarest muligt efter lovens vedtagelse i folketinget. Denne indstilling begrundes landsrådet med, at man ved sådanne forhandlinger gradvis kan udligne den eksisterende forskel mellem lønniveauerne for henholdsvis hjemmehørende og ikke-hjemmehørende.

Jeg ved udmærket, at disse lovforslag er født i forståelse med og i kompromis mellem staten og organisationerne, hvorfor man ikke kan have nogen forhåbninger, vil jeg sige, om større ændringer under behandlingen af lovforslagene i lønningsudvalget. Men dette hindrer mig ikke i at komme med mine få betragtninger om de områder, hvor visse grupper af grønlandske tjenestemænd anses for at være forfordelt.

Angående forslag til lov om pension til statens tjenestemænd kan jeg sige, at jeg med et enkelt forbehold kan tiltræde forslaget, og mit forbehold gælder pensionerne til bestillingsmændene. Jeg finder det ganske påkrævet, at bestillingsmændenes pensionsforhold bliver forbedret betydeligt. Man skal ikke skele for meget til den mulighed, at disse gamle udtjente tjenestemænd kan få økonomisk tilskud fra Grønlands socialvæsen; her drejer det sig om de mænd, der har slidt sig op over 40 år i statens tjeneste med en mikroskopisk løn. Når de endelig er pensioneret, så svarer deres pension slet ikke til leveomkostningerne i dagens Grønland. Her må der gøres noget, så de i deres alderdom kan føle, at deres tidligere indsats i statens tjeneste dog til sidst er påskønnet i form af højere pension.

Vedrørende forslag til lov om tjenestemandslønninger m. v. og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland har jeg også enkelte bemærkninger. Til at begynde med vil jeg sige, at der i den tid,